

SIKKERHETSATABLAD

Identifikasjon av innhold

Utgitt dato	September 2019
Revisjonsdato	September 2019

Produkt ID

Kjemikaliets navn	DRYG Fjellplitt
Artikkelnr.	15
GTIN-nr.	N/A
Kjemikaliets bruksområde	Sprengsement.

Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Firmanavn	PN Prosjekt AS / DRYG.no
Besøksadresse	Marnarveien 123
Postadresse	Marnarveien 123
Postnr.	4516
Poststed	Mandal
Telefon	Norge
E-post	38261550
Hjemmeside	kundeservice@dryg.no
Org. nr.	http://www.dryg.no
	978615104

Kontaktinformasjon ved mistanke om forgiftning

Nødtelefon **22 59 13 00**

Fareidentifikasjon

Klassifisering av stoff eller blanding

Klassifisering i henhold til	C
67/548/EEC eller 1999/45/EC	R34, R37/38, R41

. Etikettinformasjon

R-setninger	R34 Etsende. R37/38 Irriterer luftveiene og huden. R41 Fare for alvorlig øyeskade.
S-setninger	S2 Oppbevares utilgjengelig for barn. S22 Unngå innånding av støv. S24/25 Unngå kontakt med huden og øynene. S26 Får man stoffet i øynene; skyll straks grundig med store mengder vann og kontakt lege. S37/39 Bruk egnede vernehansker og vernebriller/ansiktsskjerm.

Farer

Farebeskrivelse	Fare for alvorlig øyeskade. Irriterer luftveiene og huden. Unngå kontakt og inhalering. Produktet inneholder kalk som blandet med vann kan virke etsende på hud og øyne.
Generell farebeskrivelse	Produktet er klassifisert som etsende på grunn av alkalitet og fare for alvorlig øyeskade, R41.

Opplysning om innholdsstoffer

Blandinger

Komponentnavn	Identifikasjon	Klassifisering	Innhold
Aluminate Cement (klinker)	CAS-nr.: 65997-16-2		
	EC-nr.: 226-045-5		
Silisiumdioksid	CAS-nr.: 69012-64-2		
	EC-nr.: 273-761-1		
	Registreringsnummer:		
	012119486866-17		
Fyllstoff			
Calcium Oxide	CAS-nr.: 1305-78-8	Xi; R37, R38, R41	
	EC-nr.: 215-138-9	STOT SE3; H335	
	Registreringsnummer:	Eye Dam. 1; H318	
	012119475325-36	Skin Irrit. 2; H315	
Kolonneforklaring	CAS-nr. = Chemical Abstracts Service; EU (Einecs- eller Elincsnummer) = European inventory of Existing Commercial Chemical Substances;		
	Ingrediensnavn = Navn iflg. stoffliste (stoffer som ikke står i stofflisten må oversettes hvis mulig). Innhold oppgitt i; %, %vkt/vkt, %vol/vkt, %vol/vol, mg/m3, ppb, ppm, vekt%, vol%		
FH/FB/FM	T+ = Meget giftig, T = Giftig, C = Etsende, Xn = Helseskadelig, Xi = Irriterende, E = Eksplosiv, O = Oksiderende, F+ = Ekstremt brannfarlig, F = Meget brannfarlig, N = Miljøskadelig.		
Komponentkommentarer	Produktet inneholder kalk som blandet med vann virker etsende på hud og øyne.		

Førstehjelpstiltak

Beskrivelse av førstehjelpstiltak

Innånding	Personen bringes ut i frisk luft og holdes i ro under oppsyn. Ved ubehag: Transporter til sykehus. Ta med sikkerhetsdatabladet.
Hudkontakt	Skyll straks tilsølt hud med vann. Fjern øyeblikkelig gjennomfuktede klær og skyll huden med vann.
Øyekontakt	Viktig! Skyll straks med vann i minst 15 min. Påse at eventuelle kontaktlinser er fjernet fra øyet før skylling. Kontakt lege øyeblikkelig. Fortsett å skylle. Brekninger må ikke fremkalles. Gi mye vann for å fortynne stoffet. om mulig også aktivt kull(kullsuspensjon). Skaff øyeblikkelig legehjelp eller transporter til sykehus.
Svelging	

Viktigste symptomer og effekter, både akutt og forsinket

Informasjon til helsepersonell	Generell helsekontroll.
--------------------------------	-------------------------

Informasjon om umiddelbar legehjelp og spesiell behandling som eventuelt er nødvendig

Tiltak ved brannslukning

Spesielle farer som stoffet eller blandingen kan medføre

Brann- og eksplosjonsfarer	Ikke brannfarlig i henhold til lov om brannfarlige varer.
----------------------------	---

Anvisninger for brannmannskaper

Personlig verneutstyr	Verneklær - slukkevann kan virke etsende på huden og øynene.
Annen informasjon	Produktet kan benyttes som slökkemiddel.

Tiltak ved utilsiktet utslipp

Personlige forholdsregler, verneutstyr og nødprosedyrer

Generelle tiltak	Unngå støvutvikling. Sørg for tilstrekkelig lufting.
Sikkerhetstiltak for å beskytte personell	Bruk beskrevet verneutstyr.

For ikke-innsatspersonell / For innsatspersonell

For innsatspersonell	Bruk beskrevet verneutstyr..
----------------------	------------------------------

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø

Sikkerhetstiltak for å beskytte ytre miljø	Samles opp for destruksjon.
--	-----------------------------

Metoder for opprydding og rengjøring

Metoder for opprydding og rengjøring	Bruk egnet støvsugerutstyr når dette er mulig. Spill samles og kastes som farlig avfall. Unngå støvdannelse. Unngå vann på spilt materiale eller beholdere som lekker.
--------------------------------------	---

Referanse til andre seksjoner

Andre anvisninger	Produktrester leveres mottakstasjon for farlig avfall.
-------------------	--

Håndtering og lagring

Forholdsregler for sikker håndtering

Håndtering	Unngå søl og kontakt med huden og øynene. Unngå å bruke kontaktlinser når du håndterer dette produktet. Førstehjelpsutstyr inkl. øyeskylleflaske skal være tilgjengelige på arbeidsplassen. Følg bruksanvisningen. Unngå støvdannende håndtering.
------------	---

Beskyttende tiltak, betingelser for sikker oppbevaring, inklusiv eventuelle uforenligheter

Oppbevaring	Lagres tørt og i lukket emballasje. Kontakt med luft og fukt må unngås. Produktet må oppbevares i originalemballasje og utenfor barns rekkevidde. Unngå kontakt med syrer og nitroforbindelser. Ikke bruk aluminium til transport eller oppbevaring hvis det er noen risiko for kontakt med vann.
Spesielle egenskaper og farer	Produktet må under ingen omstendigheter lagres i beholdere av glass eller porselen. Ved normal bruk er ikke spesielle forhåndsregler nødvendig
Forhold som skal unngås	Unngå kontakt med syrer og nitroforbindelser. Ikke bruk aluminium til transport eller oppbevaring hvis det er noen risiko for kontakt med vann.

Spesifikk bruk

Spesielle bruksområder	Sprengsement.
------------------------	---------------

Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr**Kontrollparametere**

Annen informasjon om grenseverdier	Silisiumdioksid inneholder <0,1% respirabelt krystallinsk silika.
------------------------------------	---

Eksponeringskontroll

Komponentnavn	Identifikasjon	Verdi
Aluminiumsoksid	CAS-nr.: 65997-16-2 EC-nr.: 226-045-5	3,51%
Silisiumdioksid	CAS-nr.: 69012-64-2 EC-nr.: 273-761-1 Registreringsnummer: 01-2119486866-17	5,96%
-Jernoksid		2,37%
Svoveltrioxid		0,37%
Natriumkarbonat		3,65%
Kalsiumkarbonat		2,66%
Magnesiumoksid		3,86%
Kalsiumoksid	CAS-nr.: 1305-78-8 EC-nr.: 215-138-9 Registreringsnummer: 01-2119475325-36	77,62%

Eksponeringsgrenser

Komponent	Kalsiumoksid
-----------	--------------

Eksponeringsgrenser	Country of origin (CH) China EC-nr.: 215-138-9 CAS-nr.: 1305-78-8 Peak begrensning verdi: 0
---------------------	--

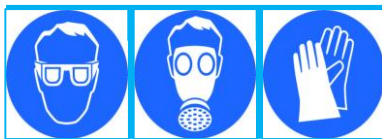
Biologiske grenser DNEL / PNEC fra komponenter

Komponent	Kalsiumoksid
-----------	--------------

DNEL	Gruppe: Konsument Eksponerings vei: Dermal Eksponering frekvens: Langsiktig (gjentatt) Type effekt: Systemisk effekt Verdi: 1 mg/m ³
DNEL	Gruppe: Konsument Eksponerings vei: Dermal Eksponering frekvens: Kort sikt (akutt) Type effekt: Systemisk effekt Verdi: 4 mg/m ³
PNEC	Gruppe: Konsument Eksponerings vei: Vann Eksponering frekvens: Langsiktig (gjentatt) Type effekt: Systemisk effekt Verdi: 370 µg/l
PNEC	Gruppe: Konsument Eksponerings vei: Renseanlegg STP Eksponering frekvens: Kort sikt (akutt) Type effekt: Systemisk effekt Verdi: 816 mg/l

DNEL / PNEC Forholdsregler for å hindre eksponering på arbeidsplassen

Varselsskilt

Begrensning av eksponering på arbeidsplassen

Mulighet for øyenspyling skal finnes på arbeidsplassen. Sørg for bruk av anbefalt verneutstyr og vernetøy. Tilstrekkelig generell og lokal avtrekksventilasjon.

Øye- / ansiktsvern

Øyevern

Ved fare for sprut, bruk godkjente vernebriller eller ansiktsskjerm.

Hudvern

Håndvern

Bruk hansker av Butyl-, neopren eller viton. Gjennomtrengelighet tid for de nevnte hanskemateriale er som regel > 480 min.

Annet hudvern enn håndvern

Bruk egnede verneklær for å beskytte mot enhver mulighet for hudkontakt.

Åndedrettsvern

Åndedrettsvern

Bruk støvmaske klasse P2 ved arbeider som medfører støvutvikling.

Termisk fare

Annen informasjon

Forurensede klær må vaskes før de brukes igjen.

Begrensning av miljøeksponering

Unngå utslipp til miljøet. Avgrens spill. Eventuelt større utslipp til vannløp må varsles til Klif eller annen ansvarlig myndighet

Fysiske og kjemiske egenskaper

Informasjon om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Tilstandsform	Pulver
Lukt	Luktfri
Farge	Grå
Løselighet i vann	1337,6 mg/l
Løselighet i fett	Ikke relevant.
Løslighet i organisk løsemiddel	Navn: Ikke kjent
Relativ tetthet	Verdi: 1300 kg/m ³
Smeltepunkt/smeltepunktintervall	Kommentarer: Ikke relevant
Kokepunkt/kokepunktintervall	Kommentarer: Ikke relevant
pH (handelsvare)	Verdi: 12-12,3
Flammepunkt	Kommentarer: Løst i vann.
Eksplorative egenskaper	Kommentarer: Ikke relevant
Eksplasjonsgrense	Egenskaper: Ikke relevant
Selvantennelighet	Kommentarer: Ikke relevant
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann	Kommentarer: Ikke kjent
Fordampningshastighet	Kommentarer: Ikke kjent
Damptrykk	Kommentarer: Ikke kjent
Damptetthet	Kommentarer: Ikke kjent
Ledningsevne	Kommentarer: Ikke relevant
Viskositet	Kommentarer: Ikke kjent
Dekomponeringstemperatur	Kommentarer: Ikke relevant
Dråpepunkt	Kommentarer: Ikke kjent
Gjennomtrengningstall	Kommentarer: Ikke relevant
Flytepunkt	Kommentarer: Ikke kjent
Partikkelstørrelse	Kommentarer: Ikke kjent
Kritisk trykk	Kommentarer: Ikke kjent
Utvidelseskoeffisient	Kommentarer: Ikke relevant
Løsemiddelinnhold	Ikke kjent.
Blandbarhet	Kommentarer: Ikke kjent
Luktgrense	Kommentarer: Ikke relevant

Stabilitet og reaktivitet

Reaktivitet og kjemisk stabilitet

Stabilitet	Stabil under de foreskrevne oppbevaringsforholdene. Kalsiumdihydroksid reagerer med karbondioksid slik at det dannes kalsiumkarbonat, et vanlig stoff i naturen, dette gjelder også for kalsiumoksid.
------------	---

Risiko for farlige reaksjoner og forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås	Reduser kontakt med luft og fukt til et minstemål for å hindre nedbrytning.
-------------------------	---

Materialer som skal unngås

Materialer som skal unngås	Sterk eksoterm reaksjon med syrer. Kalsiumoksid reagerer med aluminium og messing i nærvær av fukt under hydrogenutvikling. Kalsiumoksid avgir varme når de reagerer med vann. Dette kan være farlig i kontakt med brannfarlige stoffer.
----------------------------	--

Farlige spaltningsprodukter

Farlige spaltningsprodukter

Annen informasjon

Kontakt med Flussyre kan gi giftig gass (SiF₄).

Ved utblanding av mengder større enn 5-10 kg kan varmeutvikling gi hurtig herding. Dette vil arte seg som en "blow out" i et åpent blandekar.

Toksikologisk informasjon

Toksikologisk informasjon

LD50 oral

Verdi: > 2000 mg/kg kroppsvekt

Forsøksdyreart: rotte

LD50 dermal

Verdi: > 2500 mg/kg kroppsvekt

Forsøksdyreart: kanin

LC50 innånding

Kommentarer: Ingen tilgjengelig data

Andre toksikologiske data

Ikke grunnlag for klassifisering som akutt giftig.

Øvrige helsefareopplysninger

Innånding

Høye konsentrasjoner av støv kan irritere luftveiene.

Hudkontakt

Ut fra forsøksresultater (kaniner) må kalsiumoksid klassifiseres som hudirriterende, R38 Irriterer huden.

Øyekontakt

Ut fra forsøksresultater (kaniner) må kalsiumoksid klassifiseres som alvorlig irriterende på øye, R41 Fare for alvorlig øyeskade. Ikke bruk kontaktlinser. Bruk tettsittende vernebriller med sideskjermer eller komplette vernebriller med bredt synsfelt. Det er også tilrådelig å ha personlig lommeøyevasker.

Svelging

Etsende virkning på slimhinner i munn, svelg og magesekk, forårsaker sterke smerter.

Kroniske effekter

Ikke kjent

Spesifikke detaljer om motgift

Ikke kjent.

Kontraindikasjoner

Ikke kjent

Aspirasjonsfare

Ikke kjent.

Sammenligning CMR kategorier

Ikke kjent.

Allergi

Kalsiumoksid regnes ikke for å kunne fremkalle hudallergi ut fra virkningens karakter (pH-endring) og fordi kalsium regnes som essensielt for den menneskelige ernæringen. Ikke grunnlag for klassifisering som allergifremkallende.

Kreft

Kalsium (gitt som Ca-laktat) er ikke kreftframkallende (resultat fra forsøk på rotter).

pH-virkningen til kalsiumoksid innebærer ikke fare for å framkalle kreft.

Epidemiologiske data fra mennesker gir ikke grunnlag for at kalsiumoksid har noen evne til å framkalle kreft. Ikke grunnlag for klassifisering som kreftframkallende

Fosterskadelige egenskaper

Kalsium (gitt som Ca-karbonat) er ikke giftig for forplantningen (resultat fra forsøk på mus). pH-virkningen innebærer ikke fare for forplantningen. Epidemiologiske data fra mennesker viser at kalsiumoksid mangler potensial for forplantningsgiftighet. Verken dyreforsøk eller kliniske studier på mennesker med forskjellige kalsium salter har påvist noen virkningen på forplantningen eller fosterutviklingen. Kalsiumoksid er altså ikke giftig for forplantningen eller fosterutviklingen. Det kreves ikke klassifisering som forplantningsgift i henhold til forskriften (EC) 1272/2008.

Reproduksjonsskader

Ikke kjent

Arvestoffskader

Ikke kjent.

Symptomer på overeksponering

Den orale giftigheten til kalsium ivaretas av den øvre inntaksgrensen (UL) for voksne som av EUs Vitenskapelige matvarekomite (SCF) er bestemt til UL= 2500 mg/dog svarer til 36 mg/kg kroppsvekt/d (70 kg-person) for kalsium. Giftigheten til CaO gjennom huden regnes ikke som relevant på grunn av det forventede ubetydelige opptaket gjennom huden og at lokal irritasjon er den primære helsevirkningen (pH-endring). Giftigheten til CaO ved innånding (lokal virkning, irritasjon av slimhinnene) ivaretas av en 8-timers TWA som EUs Vitenskapelige komite om yrkeseksponeringsgrenser (SCOEL) har bestemt til 1 mg/m³ respirerbart støv (se punkt 8.1). Derfor er det ikke behov for å klassifisere CaO som giftig ved langvarig eksponering.

Toksikokinetik

Ikke kjent.

Metabolisme

Ikke kjent.

Distribusjon

Ikke kjent.

Miljøopplysninger**Toksikologisk informasjon****Akutt akvatisk, fisk****Verdi:** 50,6 mg/l**Fiske art:** fersvannsfisk**Varighet:** 96 timer**Akutt akvatisk, alge****Verdi:** 184,57 mg/l**Alge art:** fersvannsalge**Varighet:** 72 timer**Akutt akvatisk, Daphnia****Verdi:** 49,1 mg/l**Daphnia art:** bløtdyr i ferskvann**Øvrige miljøopplysninger****Økotoksitet**

Kalsiumoksid i høy konsentrasjon brukes til desinfeksjon av kloakkslam på grunn av temperaturøkningen og pH-forhøyningen. Innblanding av stoffet i vann vil øke vannets pH-verdi og derfor ha en viss toksisk virkning på livet i vann under gitte forutsetninger.

Persistens og nedbrytbarhet**Biologisk nedbrytbarhet****Kommentarer:** Ikke biologisk nedbrytbart**Kjemisk oksygenforbruk (COD)****Kommentarer:** Ikke kjent**Biologisk oksygenforbruk (BOD)****Kommentarer:** Ikke kjent**Persistens og nedbrytbarhet**

Produktet består utelukkende av uorganiske forbindelser som ikke er bionedbrytbare.

Bioakkumulasjonspotensial

Bioakkumulasjonspotensial

Ingen bioakkumulering er indikert.

Biokonsentrasjonsfaktor (BCF)

Kommentarer: Ikke kjent**Mobilitet i jord**

Mobilitet

Produktet er i pulverform og kan derfor støve noe under bruk eller ved uhell.

Overflatespenning

Kommentarer: Ikke kjent

Vannløselighet

Kommentarer: Delvis vannløslig**Resultater av PBT og vPvB vurdering , eventuelt andre skadevirkninger**

Andre skadevirkninger / annen informasjon

Ved transport av større mengder som utsettes for vann eller mye fuktighet vil en "støveksplasjon" kunne forekomme.

Fjerning av avfall

Avfallskode EAL

EAL: 150102 emballasje av plast

EAL: 160303 uorganisk avfall som inneholder farlige stoffer

NORSAS

7132

Produktet er klassifisert som farlig avfall

Ja

Emballasjen er klassifisert som farlig avfall

Ja

Metoder for avfallsbehandling

Annen informasjon

Emballasje kan resirkuleres etter rengjøring. Ved håndtering av avfall må det tas hensyn til de sikkerhetsregler som gjelder for håndtering av produktet.

Transportinformasjon**Spesielle forholdsregler for bruker og transport i bulk i henhold til vedlegg II til MARPOL 73/78 og IBC-koden****Opplysninger om lover og forskrifter****Forskrift / regelverk om stoff eller blanding i forhold til sikkerhet, helse og miljø**

Referanser (Lover/Forskrifter)

EU-forskrift nr. 1907/2006 (REACH) avdeling IV, art. 31, og vedlegg II.

EU s forordning om klassifisering merking og emballering av stoffer og stoffblandinger (forkortet CLP) (EC)) nr. 1272/2008

Tillegg XIV Liste over stoffer som krever autorisasjon. Stoffer som gir stor grunn til bekymring.

Tillegg XVII Restriksjoner på produksjon, markedsføring og bruk av bestemte farlige stoffer.

Administrative normer, veiledning nr. 361 (2010)

Avfallsforskriften, sist endret 02.02.2009.

ADR/RID 2011 forskrift nr. 384 01. april 2009

Kommentarer

Produktet er klassifisert som etsende på grunn av alkalitet og fare for alvorlig øyeskade, R41.

Deklarasjonsnr.

24086

Vurdering av kjemikaliesikkerhet**Andre opplysninger**

Klassifisering i henhold til CLP (EC) No 1272/2008 [CLP/GHS]	Skin Irrit. 2;H315; Eye Dam. 1;H318; STOT SE3;H335;
Liste over relevante R-setninger (i seksjon 2 og 3).	R34 Etsende. R37 Irriterer luftveiene R37/38 Irriterer luftveiene og huden. R38 Irriterer huden R41 Fare for alvorlig øyeskade.
Liste over relevante H-setninger (i seksjon 2 og 3).	H315 Irriterer huden. H318 Gir alvorlig øyeskade. H335 Kan forårsake irritasjon av luftveiene.
Utfyllende opplysninger	REACH informasjon: Alle stoffer som finnes i Fjellsplitt er pre-registrert eller registrert av våre oppstrøms leverandører eller ekskludert fra forskriften og/eller unntatt fra registrering."
Leverandørens anmerkninger	Opplysningene i dette databladet er utarbeidet på grunnlag av opplysninger fra underleverandører og er i henhold til opplysninger i vår besittelse på den sist angitte dato for revisjon. De opplysninger som er gitt er ment å være retningsgivende for sikker håndtering, bearbeiding, lagring og transport. Det forutsettes at produktet benyttes i henhold til beskrivelse på emballasjen eller annen teknisk beskrivelse utarbeidet av PN Prosjekt AS. Enhver annen bruk av produktet, eventuelt i kombinasjon med andre produkter eller prosesser skjer på brukerens eget ansvar.